

Recensent: Yvonne Vinke

Willemijn van Elk: “Ik speel dat ik je moeder ben – Mijn pleegdochter heeft een verstandelijke beperking en een gedragsstoornis”. Uitgeverij Boekscout, mei 2016. ISBN 978-94-022-2675-1 (Gedragsmoeilijkheden bij kinderen/ Verstandelijke handicaps/ Zwakzinnigheid/ Kwaliteit van zorg/ Zorginstellingen). Zie ook www.boekscout.nl

Soort boek/Ziekte/Stijl:

In dit 123 pagina's lange boek schrijft Willemijn het verhaal over haar pleegdochter Eefje. Eefje heeft een verstandelijke handicap en gedragsstoornis. Vanaf de voorbereiding op het pleegouderschap tot aan Eefjes huidige leven wordt beschreven in dit boek. Niet alleen de problemen waar het gezin tegenaan loopt, maar ook de mooie herinneringen worden benoemd.

“Als baby van drie weken oud kwam Eefje als pleegdochter in een gezin met twee moeders en twee oudere pleegbroers wonen. Na enkele onzekere jaren bleek zij een verstandelijke beperking te hebben. Daarnaast ontwikkelde zij in haar puberteit een gedragsstoornis, waardoor ze na ruim veertien jaar niet meer permanent in het pleeggezin kon wonen. Eefje had sporadisch contact met haar biologische moeder. Deze vrouw overleed plotseling toen Eefje dertien jaar oud was.” – Samenvatting www.boekscout.nl

Over de schrijver:

Willemijn van Elk is een verpleegkundige op de couveuseafdeling. Samen met haar partner Irmgard heeft zij vier kinderen: haar zoons Freek en Jeroen, en pleegdochters Eefje en Lola. De hond Beatle en poes Siepje maken het gezin compleet.

“Ik ben in 1960 in Utrecht geboren. Na de middelbare school werkte ik in de gezondheidszorg in verschillende functies. In 1990 ging ik samenwonen, vier jaar later kregen wij twee zonen. Later volgden er twee pleegdochters, van wie de oudste veel zorg nodig had. Ik kreeg een burn-out en besloot het levensverhaal van pleegdochter Eefje op te schrijven.” – www.boekscout.nl

Korte beschrijving:

Het boek beschrijft het leven van Eefje van het moment dat Willemijn en Irmgard besluiten een pleegkind te willen, tot aan hoe het nu met Eefje gaat. Te lezen is dat de kinderrechter heeft bepaald dat Elisa (de moeder van Eefje) niet voor Eefje kan zorgen, gezien haar ernstige psychiatrische problematiek. Eefje was een ‘risicobaby’: tijdens de zwangerschap had haar moeder veel gerookt en medicatie geslikt, dit kon schadelijk zijn geweest voor de baby. Daarnaast had Elisa schizofrenie, waardoor Eefje dit op latere leeftijd zou kunnen ontwikkelen.

Te lezen is dat de eerste jaren redelijk goed verlopen, op het eetprobleem van Eefje na. Zo'n drie jaar na de geboorte van Eefje nemen Willemijn en Irmgard nog een pleegdochter op in het gezin, Lola. Lola is 21 maanden jonger dan Eefje, maar qua ontwikkeling is te zien dat ze redelijk gelijk oplopen en dat Lola haar zelfs op een gegeven moment inhaalt.

Na enkele jaren wordt duidelijk dat Eefje een verstandelijke beperking heeft. In de puberteit komt daar nog een gedragsstoornis bij, wat het alledaagse leven niet altijd

even makkelijk maakt. Dit alledaagse leven met Eefje wordt besproken, evenals haar ontwikkeling en de zorg die er bij een kind met een verstandelijke beperking komt kijken.

Wat viel op:

Tijdens het lezen wordt duidelijk tegen hoeveel problemen Willemijn en haar partner aanlopen als Eefje weekendopvang krijgt of later in een zorginstelling woont. Zo is er sprake van een hele gebrekkige communicatie, wat bijvoorbeeld af te leiden is uit dat er een keer bloed geprikt wordt bij Eefje zonder overleg met haar pleegouders.

Citaten:

Blz. 11: “Donderdag 4 mei 2000 is een warme dag. Wanneer ik met een tijdschrift in de zon zit belt Jenny, onze pleegzorgwerker. “Ga even zitten, want ik heb leuk nieuws”, zegt ze. “Ik zit al, vertel maar ik ben heel nieuwsgierig”, is mijn antwoord. Jenny heeft een voorstel voor een pleegkindje. Het betreft een meisje van drie weken oud, ze heet Eefje. Vanwege haar lage geboortegewicht ligt ze nog in het ziekenhuis. Het gaat goed met haar, ze drinkt haar flesjes leeg en groeit goed. Van de kinderarts mag ze naar huis. Haar moeder is alleenstaand, zij heeft een psychiatrische ziekte, waardoor ze niet voor haar dochter kan zorgen. De pleegzorgorganisatie zoekt een gezin voor haar.”

Blz. 39/40: “Eefjes gedrag thuis verandert ook, ze huult veel en is vaak angstig. We proberen of ze rustiger wordt wanneer ze ’s middags niet naar school gaat. Dit helpt nauwelijks. Wanneer ze bijna vijf jaar oud is, krijgt ze op een morgen een hyperventilatieaanval. Ze zit op de bank en kijkt met grote bange ogen om zich heen. Ik praat tegen haar, maar mijn woorden dringen niet tot haar door. Wanneer Irmgard haar op schoot neemt, wordt ze rustiger, maar ze blijft onbereikbaar voor ons. Ik bel de huisartsenpost en krijg de doktersassistente te spreken. Ik vertel haar over Eefjes situatie. Terwijl ik aan de lijn blijf, overlegt zij met onze huisarts. Ik hoor hoe de dokter tegen de assistente snauwt dat zij geen zin heeft om dit nu op te lossen. We kunnen de volgende dag met Eefje naar het inloopspreekuur komen. De assistente brengt de boodschap tactisch aan mij over. Ik laat niet merken dat ik de conversatie tussen haar en de dokter heb gehoord.”

Blz. 82: “Na de lunch halen we haar op. Nathalie geeft aan tevreden te zijn over hoe het tot nu toe gaat. We spreken af dat Eefje over vier weken van vrijdagmiddag tot zaterdagavond naar de Hooizolder komt. Ze blijft dan ook slapen. Ook dit weekend verloopt goed. De kinderen spelen en picknicken in het bos. Even schrikt Eefje wanneer Nathalie een jongetje streng toespreekt. Ze denkt dat Nathalie boos op haar is, wel laat ze toe dat de leiding haar troost. Thuis vertelt ze enthousiast over het leuke weekend. De volgende stap van het plan om te wennen is een heel weekend logeren. Zover zal het nooit komen...”

Recensies/Extra:

Enkele recensies www.boekscout.nl:

- 5/5. Prachtig verhaal over de moeizame ontwikkeling van een meisje dat in een liefdevol pleeggezin opgroeit. Het is schokkend om te lezen tegen welke bureaucratie deze pleegmoeder aanloopt, wanneer zij zaken voor haar kind probeert te regelen. Iedere pleegzorgwerker en/of gezinsvoogd zou dit boek moeten lezen. (Sara)

- 3/5. Prachtig boek. Het kwam net per post aan. Ik ben meteen begonnen met lezen en kan er niet mee stoppen. De vele emotionele momenten worden mooi, eerlijk en

niet onnodig sentimenteel beschreven. De gepaste humor die de schrijfster gebruikt maakt het boek niet onnodig 'zwaar'. (Lola de Cock)

- 4/5. Geschreven zoals het gebeurd en beleefd is. Je wordt meegenomen in het verhaal van verdriet, onmacht en liefde voor het kind. In 1 adem uitgelezen! (Petra)